

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **R. R.**, zastoupená Mgr. Olgou Dortovou, advokátkou se sídlem Na Jíkalce 1097/13, Plzeň - Jižní Předměstí, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2026, č. j. 6 A 17/2025-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku **5 070 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její právní zástupkyně Mgr. Olgy Dortové, se sídlem Na Jíkalce 1097/13, Plzeň - Jižní Předměstí.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalovaný domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku, kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zrušil rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 10. 12. 2024, č. j. MZE 79101/2024-11155, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Městský soud ve věci rozhodoval již potřetí. Předmětem posuzované věci je určení charakteru vodovodního potrubí vedoucího k nemovitosti žalobkyně, která se domáhá určení, že se jedná o vodovod (pro veřejnou potřebu) ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

[3] Vzhledem ke značné rozsáhlosti a komplikovanosti celého případu považuje Nejvyšší správní soud za potřebné popsat předchozí procesní vývoj věci před správními orgány a městským soudem.

[4] Žalobkyně podala dne 22. 12. 2010 a 9. 8. 2011 k Městskému úřadu Nýřany (dále jen „vodoprávní úřad“) žádost o vyjádření ve věci dodávky vody do odběrného místa – domu č. p. x na pozemku p. č. XA v k. ú. H. B. (dále též jen „nemovitost“), jehož je vlastnící. Uvedla, že její právní předchůdkyně uzavřela dne 4. 11. 1998 smlouvu o dodávce vody „z veřejného vodovodu“ se společností Keramika Horní Bříza, a.s., ve které je uveden způsob napojení „vlastní přípojkou“. Dne 18. 12. 2003 žalobkyně uzavřela smlouvu o dodávce vody „z vodovodu“ s provozovatelkou vodovodu - společností VODÁRNA PLZEŇ, a. s. (dále též jen „provozovatelka“). Dopisem ze dne 17. 4. 2010 provozovatelka oznámila žalobkyni záměr zrušit její odběrné místo (tj. vypovědět smlouvu o dodávce vody) s tím, že je napojeno nikoliv na vodovod pro veřejnou potřebu, ale na přípojku ve vlastnictví společnosti LB IMMO, s. r. o. (dále jen „LB IMMO“), která se chystá vypovědět smlouvu o dodávce vody do jejího hlavního odběrného místa. Žalobkyně sdělila vodoprávnímu úřadu nesouhlas, neboť se domnívá, že její nemovitost je napojena na veřejný vodovod, nikoliv na vodovodní přípojku jiného vlastníka.

[5] Vodoprávní úřad žalobkyni sdělil, že v jeho archivu není uložena žádná dokumentace, jež by se týkala stavby vodovodu v areálu bývalých keramických závodů v Horní Bříze; může se jednat o vnitroareálový vodovod, který byl vystavěn pro potřebu závodů. Za dobu od roku 2003 není vodoprávnímu úřadu známa žádná změna stavby vodovodu na vodovodní přípojku; při takové změně by vodoprávní úřad byl dotčeným orgánem státní správy. Z předložené smlouvy z roku 1998 usuzoval, že nemovitost stěžovatelky je sice napojena na vodovod pro veřejnou potřebu (nikoliv na přípojku), ale prostřednictvím vnitroareálového vodovodu ve vlastnictví společnosti LB IMMO. Uvedl, že pokud nedojde mezi společností LB IMMO a odběrateli (včetně žalobkyně) k dohodě o převodu (části) vodovodu na pozemku p. č. XB do jejich vlastnictví nebo k převodu tohoto pozemku do vlastnictví města, je vyřešení majetkoprávních sporů možné jen soudní cestou, neboť vodoprávní úřad není příslušný k posuzování dodavatelsko-odběratelských ani majetkoprávních vztahů.

[6] Dne 20. 10. 2011 podala žalobkyně k žalovanému „*podnět k zahájení řízení*“, ve kterém poukázala na sdělení vodoprávního úřadu, na smlouvy z roku 1998 a 2003 a tvrdila svou obavu z ukončení dodávek vody. Uvedla, že pokud je vodovodní potrubí v Horní Bříze v ulici K Černému mostu vodovodem, avšak přitom je k němu přípojkou přes areál LB IMMO, dříve vlastněný společností Keramika Horní Bříza a. s., napojeno několik vlastníků pozemků a staveb, je takový stav v rozporu se zákonem o vodovodech a kanalizacích, neboť společnost LB IMMO, (či právní předchůdci), měla požádat o rekolaudaci přípojky na vodovod pro veřejnou potřebu. Na tento nedostatek nemůže doplácet žalobkyně jako koncový odběratel. Uvedla, že nabídka LB IMMO na zřízení věcného břemene odpovídajícího právu umístění vodovodního napojení na pozemku p. č. XB nepředstavuje pro stěžovatelku řešení, resp. problém se tím přenáší na stěžovatelku.

[7] Dle sdělení žalovaného ze dne 7. 3. 2012, pokud bude chtít společnost LB IMMO zrušit svou přípojku z vodovodu pro veřejnou potřebu, je řešením postup dle § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích. Za „nejekonomičtější“ označil žalovaný rekolaudaci přípojky

pokračování

a části vnitřního vodovodu ve vlastnictví společnosti LB IMMO na vodovod pro veřejnou potřebu s tím, že tato část bude poté „předána“ do vlastnictví společnosti Vodárenská a kanalizační, a.s., jež je vlastníkem vodovodu pro veřejnou potřebu, ze kterého potrubí přípojky LB IMMO odbočuje. Závěrem žalovaný konstatoval, že je na odběratelích, aby jejich připojení bylo v souladu s právními předpisy, tedy aby odbočovalo z vodovodu pro veřejnou potřebu.

[8] Žalobkyně podala dne 20. 3. 2012 žalovanému návrh na vydání rozhodnutí, kterým by žalovaný rozhodl, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně je součástí vodovodního řadu.

[9] Žalovaný dopisem ze dne 11. 6. 2012 žalobkyni sdělil, že nemá kompetenci rozhodovat o změně vnitřního vodovodu na vodovodní řad pro veřejnou potřebu nebo vnitřních rozvodů v areálu závodu na vodovodní přípojky; odkázal na příslušnost vodoprávního úřadu. Poukázal současně na § 3a odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích s tím, že vodoprávní úřad si pro potřeby rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného stavebního úřadu. Závěrem zopakoval, že optimálním řešením by byla dle § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích *„rekolaudace přípojky a patrně i části vnitřního vodovodu [...] na vodovod pro veřejnou potřebu [...]“*.

[10] Žalobkyně podala žalobu proti nečinnosti žalovaného, v níž se domáhala, aby městský soud uložil žalovanému vydat do 30 dnů rozhodnutí o jejím návrhu ze dne 20. 3. 2012.

[11] Městský soud rozsudkem ze dne 25. 7. 2013, č. j. 3 A 108/2012-50, žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že žalovaný se nedopustil nečinnosti. Dle názoru městského soudu zákon o vodovodech a kanalizacích ani žádný jiný zákon nedává žalovanému pravomoc rozhodovat o tom, zda některé vodovodní potrubí je, či není součástí vodovodního řadu. Soud se ztotožnil s žalovaným, že správním orgánem příslušným k vydání takového rozhodnutí je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

[12] Ke kasační stížnosti žalobkyně byl uvedený rozsudek městského soudu zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2014, č. j. 9 Ans 13/2013-32, a věc byla vrácena městskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud vyslovil, že podání žalobkyně ze dne 20. 3. 2012 je návrhem na zahájení řízení podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, přičemž tím, kdo má pravomoc rozhodnout, zda určitý vodovod podléhá zákonu o vodovodech a kanalizacích, resp. je vodovodem sloužícím veřejné potřebě, je žalovaný (nikoliv obecní úřad obce s rozšířenou působností). Městský soud následně v souladu s tímto závazným právním názorem zavázal žalovaného k vydání deklaratorního rozhodnutí, kterým bude závazně určen charakter objektu – vodovodu (vodovodního potrubí).

[13] Žalovaný následně o návrhu rozhodoval čtyřikrát.

[14] V rozhodnutí ze dne 21. 9. 2015, č. j. 45406/2015-Mze-15111 (první rozhodnutí), žalovaný podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích uzavřel, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti stěžovatelky nebylo a není vodovodem pro veřejnou potřebu.

[15] K rozkladu žalobkyně ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 24. 3. 2016, č. j. 17207/2016-MZE-12151, zrušil rozhodnutí žalovaného s tím, že žalovaný nedostatečně vymezil (zúžil) předmět řízení. Žalovanému bylo uloženo, aby se napříště zabýval nejen posledním úsekem potrubí od šachty před objektem společnosti Panter COLOR po nemovitost č. p. x, ale také navazující částí mezi šachtou před objektem společnosti Panter COLOR a ulicí Tovární. Současně ministr zemědělství žalovanému uložil, aby takto uvedený úsek potrubí konkrétně vymezil ve výroku rozhodnutí.

[16] Rozhodnutím ze dne 10. 5. 2016, č. j. 40987/2016-MZE-15111 (druhé rozhodnutí) žalovaný rozhodl tak, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně, které je tvořeno: *1) samostatným potrubím v dimenzi 5/4, které začíná vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. x, na pozemku parc. č. XA, k. ú. H. B., a pokračuje samostatným potrubím po pozemku parc. č. XC, parc. č. XD a parc. č. XB, vše k. ú. H. B., k šachtě s domovním uzávěrem před objektem společnosti Panter COLOR, a 2) samostatným potrubím (areálovým rozvodem vody), které začíná v šachtě s domovním uzávěrem před objektem společnosti Panter COLOR na pozemku parc. č. XB, k. ú. H. B., a pokračuje na pozemku parc. č. XB, k. ú. H. B., směrem k vodovodu pro veřejnou potřebu, kde se na něj na uvedeném pozemku na úrovni pozemků parc. č. XE a parc. č. XF, k. ú. H. B., napojuje, nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem a není vodovodem pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích.* V odůvodnění uvedl, že úsek potrubí označený jako 2) má ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích charakter vodovodní přípojky, úsek označený jako 1) má ve smyslu § 2 odst. 7 téhož zákona charakter vnitřního vodovodu. Dále shodně jako v prvním rozhodnutí shledal, že není splněna první podmínka dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť vymezené vodovodní potrubí nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem. Odkázal na § 30 odst. 1 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon) a na § 1 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích; konstatoval, že úseky 1) i 2) potrubí byly určeny jako vnitřní vodovod v areálu bývalých Západočeských keramických závodů NP Horní Bříza (dále jen „ZKZ“)

[17] Rozklad proti tomuto rozhodnutí ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 23. 9. 2016, č. j. 51574/2016-MZE-12151, zamítl a druhé rozhodnutí žalovaného potvrdil.

[18] Proti rozhodnutí o rozkladu podala žalobkyně žalobu, kterou městský soud rozsudkem ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 A 49/2018-96, zamítl.

[19] Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 6. 2021, č. j. 1 As 57/2021-37, zrušil jak rozsudek městského soudu, tak rozhodnutí o rozkladu ze dne 23. 9. 2016 a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení; uložil mu, aby v dalším řízení předně úplně zjistil skutkový stav věci, především aby zjistil všechny rozhodné skutečnosti pro určení charakteru vodovodu ZKZ.

[20] Ministr zemědělství následně rozhodnutím ze dne 29. 9. 2021, č. j. MZE-49333/2021-11181, zrušil druhé rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k novému projednání se stručným poukazem na potřebu provedení dokazování.

pokračování

[21] V rozhodnutí ze dne 11. 1. 2023, č. j. MZE-66018/2022-15111 (třetí rozhodnutí), žalovaný shodně jako ve druhém rozhodnutí konstatoval, že úseky 1) i 2) potrubí byly určeny jako vnitřní vodovod v areálu ZKZ, a dále, že úsek potrubí označený jako 1) má ve smyslu § 2 odst. 7 téhož zákona charakter vnitřního vodovodu a úsek 2) má ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích charakter vodovodní přípojky. V odůvodnění žalovaný nově uvedl, že přechodné ustanovení obsažené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je nepotřebné, překonané, na předmět řízení již nedopadá a kompetence jím stanovená je obsoletní. Zdůvodnil to tím, že zákonem č. 275/2013 Sb. byl s účinností od 1. 1. 2014 změněn § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích; od účinnosti uvedené novely je explicitně vymezeno, na které vodovody a kanalizace se zákon o vodovodech a kanalizacích vztahuje. Nicméně žalovaný se dále zabýval naplněním první podmínky dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, tedy zda vymezené vodovodní potrubí bylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem. Dospěl k závěru, že nikoliv.

[22] Třetí rozhodnutí žalovaného ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 27. 6. 2023, č. j. MZE-37206/2023-11181, zrušil a věc vrátil žalovanému k novému projednání. Přisvědčil žalovanému, že pokud jde o charakter vodovodního potrubí před rokem 2002, je § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích obsoletní. Vodovod pro veřejnou potřebu je přesně vymezen a při splnění podmínek uvedených v § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích není žádný prostor pro rozhodování v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích ve vztahu k minulosti. Shledal, že je rozhodné, jakým *druhem stavby* je posuzované potrubí; k tomu odkázal na vymezení vodovodu v § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích. Konstatoval, že výsledek nynějšího řízení závisí na tom, zda je posuzované potrubí „*vodním dílem, resp. vodovodem*“, a to podle § 55 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), který definuje pojem vodní dílo. Ministr zemědělství konstatoval, že k rozhodnutí v pochybnostech je podle § 55 odst. 4 vodního zákona příslušný vodoprávní úřad, tedy Městský úřad Nýřany. Rozhodnutí v pochybnostech podle uvedeného ustanovení o tom, zda je posuzované potrubí vodním dílem, označil za předběžnou otázku ve vztahu k předmětu nynějšího řízení. Je-li vodním dílem, mohlo by jít o vodovod pro veřejnou potřebu. Pokud vodním dílem není, jedná se vodovodní přípojku nebo vnitřní vodovod, vodovodem pro veřejnou potřebu být nemůže, neboť vodovodní přípojka a vnitřní vodovod nejsou vodní díla.

[23] Žalovaný následně řízení přerušil do rozhodnutí vodoprávního úřadu, k němuž podal podnět k rozhodnutí v pochybnostech podle § 55 odst. 4 vodního zákona, zda je posuzované potrubí vodním dílem. Vodoprávní úřad rozhodnutím ze dne 28. 11. 2023, č. j. OŽP-BAR-34880/ 2023, deklaroval, že úsek vodovodního potrubí v dimenzi 5/4 (DN 25), které začíná vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. x, pozemek parc. č. XA, a pokračuje přes pozemek parc. č. XC na pozemek parc. č. XD a pozemek parc. č. XB k šachtě s domovním uzávěrem před objektem umístěným na pozemku parc. č. XG, tj. k místu ukončení vodovodního řadu DN 100L ve vlastnictví města Horní Bříza, není vodním dílem. Úsek vodovodního potrubí DN 100 (DN 100L) na pozemku parc. č. XB zakončeného podzemním hydrantem u šachty s domovním uzávěrem před objektem na pozemku parc. č. XG, které vede severním směrem přes pozemek parc. č. XH a pokračuje na pozemku parc. č. XB a parc. č. XI směrem k ulici Tovární a dále jako součást vodovodní sítě pro veřejnou potřebu v městě Horní Bříza, je vodním dílem. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí Krajský úřad Plzeňského kraje rozhodnutím ze dne 7. 2. 2024, č. j. PK-ŽP/1576/24, zamítl a rozhodnutí potvrdil.

[24] Žalovaný následně vydal dne 11. 9. 2024, pod č. j. MZE-28453/2024-15111, čtvrté rozhodnutí. Ve výroku rozhodnutí uvedl, že *vodovodní potrubí DN 100 (DN 100L) na pozemku parc. č. XB zakončeného podzemním hydrantem u šachty s domovním uzávěrem před objektem na pozemku parc. č. XJ, které vede severním směrem přes pozemek parc. č. XH a pokračuje na pozemku parc. č. XB a XI směrem k ulici Tovární parc. č. XK a XL, vše v k. ú. H. B., a dále jako součást vodovodní sítě pro veřejnou potřebu v městě Horní Bříza, je vodovodem pro veřejnou potřebu*. V odůvodnění daný úsek potrubí označil jako úsek č. 2. Současně v odůvodnění vymezil také úsek č. 1, ten úsek potrubí, které bezprostředně vede k nemovitosti žalobkyně, tedy vodovodní potrubí v dimenzi 5/4, které začíná vodoměrem umístěním ve sklepě domu č. p. x, na pozemku parc. č. XA, k. ú. H. B., a pokračuje samostatným potrubím po pozemku parc. č. XC, parc. č. XD a parc. č. XB, vše k. ú. H. B., k šachtě s domovním uzávěrem před objektem umístěným na pozemku parc. č. XG, k. ú. H. B. V odůvodnění žalovaný uvedl, že úsek č. 1 není vodovodem pro veřejnou potřebu. Jde o vodovodní přípojku podle § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích.

[25] Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala rozklad, který ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 10. 12. 2024, č. j. MZE-79101/2024-11155, zamítl a rozhodnutí žalovaného potvrdil.

[26] Proti uvedenému rozhodnutí žalobkyně brojila **žalobou** u městského soudu. Namítala, že žalovaný rozhodl pouze o části dotčeného vodovodního potrubí, které označil za vodovod pro veřejnou potřebu. O úseku vodovodního potrubí, které vede k její nemovitosti, však výrokem nerozhodl a charakter tohoto úseku vodovodního potrubí tak nadále není vyřešen. Žalobkyně k tomu poznamenala, že nepochybně, že vodovodní potrubí, které začíná vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. x na pozemku parc. č. XA, k. ú. H. B., a pokračuje přes pozemek parc. č. XC, k. ú. H. B., do vodovodní šachty umístěné na hranici tohoto pozemku, je vodovodní přípojka.

[27] Podle žalobkyně je sporný úsek vodovodního potrubí „veřejným vodovodem“, což dovozuje z kupní smlouvy z roku 1998, přestože si je vědoma že Nejvyšší správní soud v odst. 45 rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37 konstatoval, že kupní, smlouva uzavřená mezi dvěma soukromoprávními subjekty je pro určení charakteru vodovodního potrubí bez dalšího irelevantní.

Žalobkyní vlastněné nemovitosti byly koupeny s vodovodní přípojkou na pozemku parc. č. XC, k. ú. H. B., což žalobkyně dovozuje ze znaleckého posudku ze dne 4. 2. 1998, č. 695/98, který v bodu zachycujícím venkovní úpravy uvádí vodovodní přípojku o délce 15 metrů. To je podle žalobkyně v rozporu s tvrzením žalovaného.

[28] Žalobkyně rovněž poukázala na nesrovnalost správního řízení spočívající v tom, že úsek označený žalovaným jako přípojka na pozemku parc. č. XB, k. ú. H. B., je v odůvodnění rozhodnutí vodoprávního úřadu označen jako vodní dílo a vodovod pro veřejnou potřebu. Táže se, jak je možné, že uvedený úřad v roce 2022 schvaloval stavební povolení s napojením na potrubí, o kterém tvrdí, že k němu nemá žádnou dokumentaci, a které žalovaný označil za přípojku. Podle žalobkyně neobstojí argument vodoprávního úřadu o průměru potrubí, jelikož jí vlastněná nemovitost byla historicky domem se čtyřmi bytovými jednotkami a tento dům byl po celou dobu zásobován potrubím v dimenzi 5/4, tedy potrubím schopným podle tvrzení uvedeného úřadu zásobovat pouze jedno odběrné místo. S tímto tvrzením vyjádřila žalobkyně nesouhlas.

pokračování

[29] Závěrem žalobkyně odkázala na odst. 64 rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 57/2021-37, podle něhož „*sloužil-li však, byť i vnitroareálový vodovod k zásobování obyvatelstva vodou, bez dalšího se na něj nevztahovaly „historické výjimky“ z vynětí z režimu veřejného vodovodu*“. Žalobkyně vyjádřila obavy z toho, že dosavadní dodavatel vody má zájem postavit ji do role vlastníka potrubí, žalobkyně by pak musela hradit údržbu či opravu potrubí, a to za situace, kdy neví, kudy přesně vede a současně se nachází na cizích pozemcích. Podle žalobkyně by mělo být rozhodnuto i o tom, že je žalobkyně odběratelkou vody z veřejného vodovodu, a to v místě vodovodní šachty umístěné na hranici pozemku parc. č. XC, k. ú. H. B.

[30] **Městský soud** shledal žalobu důvodnou, zrušil napadené rozhodnutí ministra zemědělství, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud přisvědčil žalobní námitce, že výrokem rozhodnutí žalovaného nebylo rozhodnuto o charakteru celého posuzovaného vodovodního potrubí. Výrokem nebylo rozhodnuto právě o tom úseku vodovodního potrubí, který bezprostředně vede k nemovitosti žalobkyně, tedy o úseku, který vede od šachty na pozemku parc. č. XB, k. ú. H. B., po vodoměr umístěný ve sklepě domu č. p. x, na pozemku parc. č. XA, k. ú. H. B. Jak žalovaný nahlíží na charakter toho úseku vodovodního potrubí, který označuje jako úsek č. 1, sdělil teprve v odůvodnění rozhodnutí. Teprve v odůvodnění uvedl, že daný úsek není vodovodem pro veřejnou potřebu (nýbrž jedná se o vodovodní přípojku).

[31] Soud nepřisvědčil argumentaci žalovaného, že ve vztahu k danému úseku nemá pravomoc rozhodnout o jeho charakteru podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Výklad žalovaného by dle názoru krajského soudu zcela vyprázdnil smysl rozhodování v pochybnostech podle uvedeného ustanovení. Smyslem § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je právě to, aby žalovaný rozhodl, zda určitě potrubí má, anebo naopak nemá k 1. 1. 2002 (tj. k okamžiku nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích) charakter vodovodu pro veřejnou potřebu. Z podstaty věci tak žalovaný v některých případech bude rozhodovat i o charakteru potrubí (objektu), které podmínky pro to, aby se jednalo o vodovod pro veřejnou potřebu, nesplňuje (nýbrž bude se jednat kupř. o vnitřní vodovod či vodovodní přípojku či objekt jiný). Žalovaný jinými slovy směřuje svou pravomoc posoudit a rozhodnout, zda určitý objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu, s kladným závěrem takového posouzení. Městský soud v tomto ohledu analogicky poukázal na „řízení v pochybnostech“ vedená podle jiných právních předpisů.

[32] Soudu nebyla zřejmá ani změna v úvaze žalovaného, jenž ve výrocích prvního, druhého i třetího rozhodnutí přistoupil k negativnímu výroku, jímž deklaroval, že posuzované potrubí, resp. jeho úseky, není vodovodem pro veřejnou potřebu. Současně ve třetím i čtvrtém rozhodnutí sám uvedl, že je oprávněn rozhodovat o posouzení charakteru jednotlivých částí vodovodního potrubí vedoucího k nemovitosti žalobkyně. Neobstojí ani argumentace žalovaného, že o úseku potrubí, který si v odůvodnění čtvrtého rozhodnutí vymezil jako úsek č. 1, nemohl rozhodovat s ohledem na vázanost závěry rozhodnutí vodoprávního úřadu. Dle městského soudu zde předně vůbec nebyl důvod, aby žalovaný před vydáním čtvrtého rozhodnutí řízení přerušoval a dával podnět vodoprávnímu úřadu k rozhodnutí v pochybnostech podle § 55 odst. 4 vodního zákona, zda je posuzované potrubí vodním dílem. Bylo v pravomoci žalovaného, resp. jeho povinností, aby, vázán závazným právním názorem, který Nejvyšší správní soud vyslovil

v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37, v souladu s § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích posoudil, zda (celé) posuzované potrubí splňuje podmínky, aby se jednalo o vodovod (pro veřejnou potřebu) podle zákona o vodovodech a kanalizacích. Žalovaný dle soudu pochybil, pokud se na vodoprávní úřad pokusil fakticky přenést rozhodnutí o charakteru posuzovaného potrubí.

[33] Městský soud připomněl, že k 1. 1. 2002, kdy nabyt účinnosti zákon o vodovodech a kanalizacích, mělo vodovodní potrubí právní charakter vodovodu (pro veřejnou potřebu) podle uvedeného zákona, za současného splnění dvou podmínek: 1. vodovod byl „veřejným vodovodem“ podle dosavadních právních předpisů; 2. vodovod splňuje podmínky § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích. V rámci posouzení, zda dotčené vodovodní potrubí splňuje 1. podmínku, tak bylo úlohou žalovaného posoudit, zda mělo právní charakter veřejného vodovodu podle dosavadních předpisů, tedy těch předpisů, které právní charakter vodovodních potrubí upravovaly před tím, než nabyt účinnosti současný zákon o vodovodech a kanalizacích. Městský soud zdůraznil, že pro posouzení právního charakteru vodovodního potrubí podle dřívějších předpisů je tak bez významu definice vodovodu obsažená v § 2 odst. 1 nového zákona o vodovodech a kanalizacích, podle jejíž poslední věty je vodovod vodním dílem. Jestliže žalovaný uvažuje tak, že posuzované potrubí není vodní dílo, a tedy nejde o vodovod pro veřejnou potřebu, městský soud učinil závěr opačný: pokud posuzované potrubí splňuje obě podmínky dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, a jedná se tak o vodovod (pro veřejnou potřebu) podléhající režimu zákona o vodovodech a kanalizacích, pak by byl takový vodovod podle § 2 odst. 1 věty poslední uvedeného zákona vodním dílem.

[34] Městský soud dále odmítl argumentaci žalovaného prvně vyslovenou až v jeho třetím rozhodnutí, že přechodné ustanovení obsažené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je nepotřebné, překonané, na předmět řízení již nedopadá a kompetence jím stanovená je obsoletní. To, že uvedené ustanovení není obsoletní, ilustruje dle městského soudu již samotná existence vedeného správního řízení, které není ani po takřka 14 letech skončeno. Novela § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, provedená zákonem č. 275/2013 Sb., na kterou se v tomto ohledu žalovaný odvolává, nabyt účinnosti k 1. 1. 2014. Již první rozhodnutí žalovaného přitom bylo vydáno až po tomto datu - v září 2015.

[35] Ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích zakotvuje kvantitativní podmínky, při jejichž splnění je vodovod vodovodem podléhajícím zákonu o vodovodech a kanalizacích. Městský soud srovnal znění uvedeného ustanovení jak k 1. 1. 2002, tak k 1. 1. 2014. Zatímco k 1. 1. 2002 byla k vymezení kvantitativních podmínek z hlediska jazykového zvolena negativní formulace („nevztahuje se“), po 1. 1. 2014 je užita formulace pozitivní („se vztahuje“). Základní pravidlo, které lze slovně vyjádřit negativně či pozitivně, jak je patrné, se však nezměnilo. Slovní vyjádření, podle něhož se zákon vztahuje na vodovod, který využívá alespoň 50 osob, znamená obsahově totéž, jako slovní vyjádření, podle něhož se zákon nevztahuje na vodovod, který využívá méně než 50 osob. Novelizace citovaného ustanovení tak nemá dle soudu dopad na to, že žalovaný je v rámci své pravomoci zakotvené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích oprávněn a povinen posoudit naplnění dvou kumulativních podmínek: 1. zda posuzované potrubí mělo „veřejný“ charakter podle dřívějších předpisů, a zda 2. splňuje kvantitativní podmínky dle § 1 (odst. 3) zákona o vodovodech a kanalizacích.

pokračování

[36] V dalším řízení městský soud žalovaného zavázal, aby výrokem v rozhodnutí deklaroval, zda celý posuzovaný úsek vodovodního potrubí, včetně toho úseku, který si v odůvodnění jeho čtvrtého rozhodnutí označil jako úsek č. 1, má, anebo nemá charakter vodovodu pro veřejnou potřebu. Závěr jeho posouzení žalovaný vtělí do výroku nového rozhodnutí, nikoliv až do odůvodnění. Současně soud připomněl, že žalovaný je nadále vázán pokyny, které mu adresoval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37.

[37] K argumentaci žalobkyně opírající se o kupní smlouvu a znalecký posudek městský soud ve shodě s žalovaným uvedl, že předmětem nynějšího řízení není otázka vlastnického práva k posuzovanému potrubí, nýbrž deklaratorní určení, zda má posuzované potrubí charakter vodovodu pro veřejnou potřebu, tedy vodovodu podléhajícího režimu zákona o vodovodech a kanalizacích. S ohledem na to, že předmětem přezkumu k podané žalobě je rozhodnutí žalovaného, nikoliv rozhodnutí vodoprávního úřadu, nezabýval se soud nesouhlasem žalobkyně s náhledem vodoprávního úřadu, že potrubí v dimenzi 5/4 je s to zásobovat pouze jedno odběrné místo. Soud však obecně uvedl, že uvedená skutečnost bez dalšího nevyklučuje, aby se i při rozdělení na více bytových jednotek jednalo o jedno odběrné místo.

[38] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) **kasační stížnost**, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)

[39] Závěry soudu představují dle stěžovatele nesprávné posouzení hned dvou právních otázek, neboť nevyčerpání celého předmětu řízení není bez dalšího důvodem pro zrušení rozhodnutí v té části, v níž rozhodnuto bylo. Důvody, pro něž by muselo být rozhodnutí nevyčerpávající celý předmět řízení zrušeno, však soudem uvedeny nejsou. S tím úzce souvisí otázka, proč nebylo o této části potrubí správním orgánem rozhodnuto. Stěžovatel namítá, že o tomto úseku potrubí nerozhodl proto, že se vůbec nejedná o vodovod, a tudíž takové potrubí nemůže být předmětem posuzování pochybností podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Předmětem takového řízení jsou podle výslovného znění zákona výlučně jen vodovody a kanalizace. Vodovodní přípojka není vodovodem, ba dokonce ani vodním dílem – viz § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích. Nad rámec uvedeného pak stěžovatel podotýká, že za právně nepřesný považuje i odkaz soudu na § 142 správního řádu. Řízení o určení právního vztahu podle uvedeného ustanovení jistě sdílí některé společné rysy s pochybnostními řízeními, avšak samo o sobě není rozhodováním v pochybnostech.

[40] Soud tak podle názoru stěžovatele nesprávně vyhodnotil důvody, pro něž nebylo možno o tomto úseku potrubí rozhodnout, čímž učinil napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť na nosné důvody obsažené v napadeném rozhodnutí pro vynechání tohoto úseku potrubí z výroku rozhodnutí vůbec nereagoval.

[41] Stěžovatel označil nepřipadnou argumentaci soudu v bodě 48 rozsudku; nepovažuje za rozhodující, zda si učinil o rozsahu vodního díla úvahu sám, nebo s ohledem na lepší znalost místních poměrů a efektivnější ochranu práv účastníků řízení nechal posouzení této otázky místně příslušnému správnímu orgánu. Ostatně předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu stěžovatel pochopil jako doporučení právě k takovému postupu. Stejně

tak úvaha o tom, zda je pravomoc rozhodovat v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích obsoletní nebo nikoliv, nemá podle názoru stěžovatele vliv na posouzení zákonnosti správního rozhodnutí. Nicméně i tuto otázku posoudil soud nesprávně, když z existence jediného rozhodnutí za období více než 20 let dovedl, že obsoletní není. Stěžovatel se domnívá, že smyslem uvedeného ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích bylo zajistit kontinuitu ochrany uživatelů veřejných vodovodů a kanalizací při změně právní úpravy, nikoliv umožnit jednotlivému uživateli zpochybňovat své povinnosti vyplývající z § 3 zákona o vodovodech a kanalizacích bez vztahu ke změně právní úpravy.

[42] Stěžovatel doplňuje, že ve svém hodnocení věci vycházel primárně z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu vyjádřené např. v rozsudku č. j. 3 As 63/2025-29, ze dne 29. 12. 2025, podle něhož je v současné době již jediným rozhodujícím kritériem pro stanovení působnosti zákona o vodovodech a kanalizacích, a tedy i posouzení toho, zda se jedná o vodovod či kanalizaci

pro veřejnou potřebu, splnění podmínek obsažených v § 1 odst. 3 a 4 uvedeného zákona. Zmíněný rozsudek doslova uvádí (odst. 27 a 28): „Pro hodnocení věcné působnosti ZVK jsou relevantní pouze pozitivní kritéria vymezená v § 1 odst. 3 ZVK ve spojení s negativními podmínkami formulovanými v § 1 odst. 4 ZVK. Na každou kanalizaci, která splňuje tyto podmínky, dopadá regulace stanovená v ZVK. ... Pokud podmínky věcné působnosti nebudou v konkrétním případě naplněny, a contrario vodovod nebo kanalizace veřejné potřebě sloužit nebude a – slovy krajského soudu – půjde o „soukromou“ kanalizaci (či soukromý vodovod).“ Podle názoru stěžovatele tento závěr neponechává žádný prostor pro aplikaci rozhodování v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích.

[43] S ohledem na uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[44] Žalobkyně ve **vyjádření ke kasační stížnosti** uvedla, že se plně ztotožňuje se skutkovými závěry městského soudu i s jeho právním posouzením. Uvádí-li stěžovatel v kasační stížnosti, že o části úseku potrubí nerozhodl proto, že se vůbec nejedná o vodovod, a tudíž takové potrubí nemůže být předmětem posuzování pochybností podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, odkazuje žalobkyně na argumentaci městského soudu, že je to stěžovatel, kdo deklaratorně rozhodne, zda určité potrubí má, nebo naopak nemá k 1. 1. 2002 charakter vodovodu pro veřejnou potřebu - přesně toto rozhodnutí žalobkyně očekává, a to již od roku 2011, kdy podala stěžovateli první podnět týkající se dodávky vody do své nemovitosti. Z logiky věci plyne, že stěžovatel bude rozhodovat i o jiných objektech, které nebudou vodovodem pro veřejnou potřebu, protože nesplňují podmínky stanovené v § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, jinak by se rozhodování stěžovatele zúžilo pouze na ty úseky, které jsou vodovodem pro veřejnou potřebu.

[45] Dle mínění žalobkyně se stěžovatel řádně nevypořádal se závaznými pokyny Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37, tedy úplně zjistit všechny rozhodné skutečnosti pro posouzení charakteru vodovodu ZKZ.

[46] Žalobkyně se dále ohrazuje proti tvrzení stěžovatele, dle kterého smyslem § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích bylo zajistit kontinuitu ochrany uživatelů veřejných vodovodů a kanalizací při změně právní úpravy, nikoliv umožnit jednotlivému

pokračování

uživatelé zpochybňovat své povinnosti vyplývající z § 3 zákona o vodovodech a kanalizacích bez vztahu ke změně právní úpravy. Žalobkyně jako jednotlivý uživatel se již 15 let snaží domoci jasného a přímočarého deklarování o konkrétně vymezeném úseku vodovodního potrubí, kdy dodnes neví, zda se jedná o vodovod pro veřejnou potřebu, jelikož jí stěžovatel na tuto otázku doposud nedal odpověď i přes to, že dle konstatovaného ustanovení je to on, kdo v pochybnostech rozhoduje.

[47] Žalobkyně proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[48] **Nejvyšší správní soud** (NSS) přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něho k tomu pověřený zaměstnanec s odpovídajícím právníkým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[49] Vzhledem k tomu, že v souzené věci jde o opakovanou kasační stížnost, zabýval se soud dále otázkou její přípustnosti ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost *nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu*. Nejvyšší správní soud se tak nezabývá znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se tímto právním názorem krajský, resp. městský soud řídil (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05).

[50] Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. však nedopadá na situace, kdy v důsledku zrušení rozhodnutí krajského soudu je dále krajským soudem zrušeno i napadené správní rozhodnutí, resp. NSS zruší sám rozhodnutí správního orgánu i krajského soudu. Pokud totiž poté správní orgán vydá nové rozhodnutí, které je následně napadeno žalobou, jde o nové řízení před správními soudy, resp. řízení s novým předmětem (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014-60). Jako takové je pak rozhodnutí krajského, resp. městského soudu přezkoumatelné před NSS bez omezení vztahujících se na opakovanou kasační stížnost.

[51] V projednávané věci jde o specifickou situaci, neboť věc již byla před Nejvyšším správním soudem dvakrát posuzována. V prvním rozsudku ze dne 17. 9. 2014, č. j. 9 Ans 13/2013-32, byl ke kasační stížnosti žalobkyně zrušen rozsudek městského soudu a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Již ve svém prvním rozsudku NSS vyslovil, že přechodné ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích stanoví, které vodovody po dni nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích (1. 1. 2002) podléhají tomuto zákonu, resp. jsou vodovody sloužícími veřejné potřebě. Citované ustanovení zní: „Vodovody a kanalizace, které byly podle dosavadních právních předpisů veřejnými vodovody a veřejnými kanalizacemi a splňují podmínky stanovené v § 1, jsou vodovody a kanalizacemi podle tohoto zákona. V pochybnostech rozhoduje ministerstvo.“ NSS v bodě 26 zdůraznil, že zákonem je vyžadováno splnění dvou podmínek: „1. vodovod byl „veřejným vodovodem“ dle dosavadních právních předpisů; 2. vodovod splňuje podmínky § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích. Ohledně skutečnosti, zda vodovod podléhá zákonu o vodovodech

a kanalizacích, resp. zda jde o vodovod sloužící veřejné potřebě ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích, může vzniknout pochybnost, která se může týkat jak splnění první podmínky, tak splnění podmínky druhé, anebo splnění obou těchto podmínek.“ Současně však kasační soud vyslovil, že § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích pro případ takových pochybností stanoví pravomoc rozhodnout stěžovateli, což vylučuje pravomoc obecního úřadu obcí s rozšířenou působností (§ 27 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích). Ačkoliv § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích výslovně nestanoví, že by řízení dle tohoto zákonného ustanovení mohlo být zahájeno i na návrh osoby tvrdící právní zájem na odstranění pochybnosti o charakteru vodovodu, NSS označil za ústavně konformní pouze takový výklad, že rozhodnutí dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích lze vydat nejen v řízení zahájeném z moci úřední, ale i v řízení zahájeném na návrh. Z toho důvodu NSS zrušil rozsudek městského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení se závazným právním názorem o existující kompetenci stěžovatele rozhodnout. Městský soud následně v souladu s tímto názorem zavázal stěžovatele k vydání rozhodnutí o návrhu (žádosti) žalobkyně ze dne 20. 3. 2012.

[52] Stěžovatel následně opakovaně vydával ve věci rozhodnutí podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Rozhodnutí stěžovatele, potvrzené rozhodnutím ministra zemědělství, kterým posuzované vodovodní potrubí rozdělil na dva úseky s tím, že zatímco úsek potrubí označený jako 2) má ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích charakter vodovodní přípojky, úsek označený jako 1) má ve smyslu § 2 odst. 7 téhož zákona charakter vnitřního vodovodu, a není splněna první podmínka dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobkyně rozsudkem ze dne 23. 6. 2021, č. j. 1 As 57/2021-37, spolu s rozsudkem městského soudu zrušil, a věc stěžovateli vrátil k dalšímu řízení.

[53] Nejvyšší správní soud ve druhém rozsudku na základě dokumentů obsažených ve správním a soudním spisu konstatoval, že ani po 10 letech nepanuje ve věci shoda na relevantních skutkových zjištěních. NSS připomněl (bod 63), že ještě v řízení o nečinnosti žalobě stěžovatel tvrdil, že žalobkyně byla a je napojena na vodovod pro veřejnou potřebu, postupem času však tvrdí, že od šachty u objektu Panter COLOR vede vnitřní vodovod, který pokračuje vodovodní přípojkou až do vodovodního řádu v ul. Tovární (veřejný vodovod). O necelý rok později se v síti vodovodního potrubí „objevuje“ od šachty před objektem Panter COLOR ještě přípojka k vodovodu DN 100 L, který je až následně připojen na veřejný vodovod v ul. Tovární. Obdobně kasační soud nahlížel i na neúplnost zjištěného skutkového stavu stran vymezení, čím historicky byl vodovod ZKZ. Soud připomněl, že státní (národní) podniky (závody) v socialistické době fakticky plnily i veřejné funkce (suplovaly stát), s čímž se pojily určité povinnosti ve vztahu k zásobování „obyvatelstva“ vodou (§ 30 odst. 1 dobového zákona č. 144/1973 Sb., o vodách). Správní orgány v průběhu řízení neměly pochybnosti o tom, že vodovod vlastněný LB IMMO (tedy vodovod ZKZ) je veřejný, uváděly, že zásobuje (zásoboval) vodou 700 obyvatel. S přibývajícím časem však k této skutečnosti již nepřihlížely a stěžovatel ve svých rozhodnutích uváděl, že k zásobování obyvatelstva vlastně nedocházelo a jednalo se o čistě vnitroareálový vodovod: „*Sloužil-li však, byť i vnitroareálový vodovod, k zásobování obyvatelstva vodou, bez dalšího se na něj nevztahovaly „historické výjimky“ z vynětí vodovodu z režimu veřejného vodovodu, jak je žalovaný popisuje ve svém rozhodnutí.*“

pokračování

[54] NSS v rozsudku prvního senátu stěžovateli dále vytkl, že nezjistil ani další významné skutečnosti pro určení charakteru vodovodního potrubí částečně procházejícího areálem ZKZ. Z mapových podkladů není vůbec zřejmé, zda veřejný vodovod historicky vedl stále stejnou trasou (ul. Tovární), nebo zda se v průběhu plynutí času vodovod ZKZ (jeho části) stal veřejným vodovodem. Správní orgány rovněž nijak neobjasnily umístění a roli vodovodních šachet při popisu trasy vodovodního potrubí, stejně jako i to, kdy byly šachty vybudovány a zda tato skutečnost měla vliv na změnu právního stavu vodovodního potrubí. Vodoprávní úřad stěžovateli sdělil, že v archívu není žádná dokumentace k charakteru vodovodu, z historických údajů získaných žalobkyní z archívu v Plasích se však podává, že napojování bytů na vodovod ZKZ probíhalo se souhlasem příslušné obce a byty přecházely pod správu ZKZ, což jsou skutečnosti významné pro určení charakteru vodovodu ZKZ, které se však stěžovatel ani nesnažil zjistit. Nejvyšší správní soud proto stěžovateli uložil, aby v dalším řízení předně úplně zjistil skutkový stav věci, především aby zjistil všechny rozhodné skutečnosti pro určení charakteru vodovodu ZKZ.

[55] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené zdůrazňuje, že přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k právní otázce, kterou již dříve v téže věci NSS závazně posoudil, je limitována a pokud nelze závazný právní názor podrobit kognici k námitkám účastníků, tak tak nelze učinit ani z iniciativy soudu. To znamená, že právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem je závazný pro krajský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), a současně nedává možnost Nejvyššímu správnímu soudu revidovat svůj původní závazný právní názor k nové kasační stížnosti v téže věci; tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnost soudního rozhodnutí (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 7. 2006, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS).

[56] Je sice pravdou, že, jak již bylo uvedeno výše, v posuzované věci se formálně nejedná o věc totožnou, neboť stěžovatel vydal po zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu v pokračujícím řízení rozhodnutí nové. Jedná se však bezesporu o stejnou věc v materiálním smyslu, týkající se určení (právního) charakteru vodovodního potrubí vedoucího k nemovitosti žalobkyně. Proti předchozímu rozhodnutí městského soudu podala kasační stížnost žalobkyně, která z logiky věci uplatňovala alespoň z části jiné námitky než nyní stěžovatel. Námitky, které dosud Nejvyšší správní soud v této věci neřešil, jsou tedy přípustné. Jedná se zejména o námitku nesprávného právního posouzení soudu v otázce nevyčerpání celého předmětu řízení, a dále odkaz stěžovatele na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, podle níž je již jediným rozhodujícím kritériem pro posouzení toho, zda se jedná o vodovod či kanalizaci pro veřejnou potřebu splnění podmínek obsažených v § 1 odst. 3 a 4 zákona o vodovodech a kanalizacích.

[57] Nepřípustné jsou pak všechny kasační námitky, které směřují proti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2014, č. j. 9 Ans 13/2013-32, a ze dne 23. 6. 2021, č. j. 1 As 57/2021-37, jelikož se jimi stěžovatel snaží brojit proti již vyjádřenému názoru kasačního soudu, což je nepřípustné. Konkrétně jde o námitku relativizující pravomoc žalovaného rozhodovat v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. K uvedené otázce se Nejvyšší správní soud dostatečně určitě vyjádřil již v rozsudku č. j. 9 Ans 13/2013-32 (viz výše, bod 60), obdobně jako ke stěžovatelem namítané nepřesnosti odkazu na jiná pochybnostní řízení, s tím, že „[v]

projednávané věci považuje Nejvyšší správní soud povinnost žalovaného vydat rozhodnutí za jednoznačnou“.

[58] Nejvyšší správní soud se v minulosti rovněž dostatečně určitě vyjádřil i k tvrzením stěžovatele, že nepovažuje za rozhodující, zda si učinil o rozsahu vodního díla úvahu sám, nebo s ohledem na lepší znalost místních poměrů a efektivnější ochranu práv účastníků řízení nechal posouzení této otázky místně příslušnému správnímu orgánu. Stěžovatel v nyní posuzované kasační stížnosti argumentuje tím, že předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu pochopil jako doporučení právě k takovému postupu. Již v rozsudku č. j. 9 Ans 13/2013-32 však NSS zdůraznil povinnost stěžovatele rozhodnout podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích a odkázal mimo jiné právě na nejistotu vodoprávního úřadu vyplývající z jeho reakcí (bod 35), neboť vodoprávní úřad žalobkyni ve dvou vyjádřeních sdělil, že v jeho archivu není uložena žádná dokumentace, jež by se týkala stavby vodovodu v areálu bývalých keramických závodů v Horní Bříze. Současně vodoprávní úřad vyslovil, že není příslušný k posuzování dodavatelsko-odběratelských ani majetkoprávních vztahů (bod 2). Obdobně NSS rekapituloval vyjádření vodoprávního úřadu i v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37 (např. body 3, 16, 19 a 65) a s ohledem právě na řadu nejasností NSS posledně uvedeným rozsudkem pod bodem 66 uložil stěžovateli (nikoliv vodoprávnímu úřadu), aby v dalším řízení úplně zjistil skutkový stav věci a objasnil otázky stěžejní pro posouzení jejího merita: *„Zejména bude jeho úkolem úplně zjistit všechny rozhodné skutečnosti pro posouzení charakteru vodovodu ZKZ (vypořádat se s tvrzením o zásobování obyvatel vodou; vyjasnit tvrzené „dělení“ vodovodního potrubí šachtou či šachtami a jejich vznik; objasnit „vydělení“ domu stěžovatelky z vodovodu ZKZ, jehož měla být součástí; s ohledem na plynutí času popsat zásobování vodou stěžovatelku a další odběrná místa z veřejného vodovodu/studní; apod.). Jinak řečeno, stěžovatelka by měla obdržet jasnou, jednoznačnou a přesvědčivou odpověď na otázku, kterou správním orgánům opakovaně více než dekádu klade.“* Ani touto námitkou stěžovatele se tedy kasační soud znovu nezabýval.

[59] Dále Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení důvodnosti kasační stížnosti v rozsahu přípustných námitek.

[60] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, tedy nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů, kvůli kterým nelze skutečně rozhodnutí věcně přezkoumat (např. rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28). Lze připomenout, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která Nejvyššímu správnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí věcně přezkoumat (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, či ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

pokračování

[61] Městský soud dle stěžovatele nesprávně vyhodnotil důvody, pro něž nebylo možno rozhodnout o úseku potrubí, a nereagoval na nosné důvody obsažené v napadeném rozhodnutí pro vynechání tohoto úseku. Takový náhled Nejvyšší správní soud nesdílí. Městský soud v bodě 39 odůvodnění rozsudku dostatečně objasnil, že výklad zastávaný stěžovatelem je v rozporu se zněním a smyslem § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Zatímco stěžovatel se domnívá, že má pravomoc rozhodnout, zda určitý objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu, pouze pokud daný objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu, podle soudu bude stěžovatel z podstaty věci v některých případech rozhodovat i o charakteru potrubí (objektu), které podmínky pro to, aby se jednalo o vodovod pro veřejnou potřebu, nesplňuje. Městský soud dále konstatoval, že nelze směřovat pravomoc stěžovatele posoudit a rozhodnout, zda určitý objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu, s kladným závěrem takového posouzení. Nejvyšší správní soud konstatuje, že z obsahu odůvodnění je zřejmé, jakým způsobem o věci městský soud rozhodl, a odůvodnění rozsudku je plně v souladu s jeho výrokem. Úvahy městského soudu jsou dostatečně jasné a srozumitelné a jsou v souladu s dříve vysloveným závazným právním názorem NSS. Nejvyšší správní soud tedy žádnou vadu způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku neshledal.

[62] K další námitce směřující k nesprávnému právnímu posouzení v otázce nevyčerpání celého předmětu řízení Nejvyšší správní soud souhlasí s hodnocením městského soudu, podle něhož výrokem rozhodnutí stěžovatele, které bylo potvrzeno žalobou napadeným rozhodnutím ministra zemědělství, nebylo rozhodnuto o charakteru celého posuzovaného vodovodního potrubí. Nebylo přitom rozhodnuto právě o tom úseku vodovodního potrubí, který bezprostředně vede k nemovitosti žalobkyně, tedy o úseku, který vede od šachty na pozemku parc. č. XB, k. ú. H. B., po vodoměr umístěný ve sklepě domu č. p. x, na pozemku parc. č. XA, k. ú. H. B. Stěžovatel sdělil svůj náhled na charakter toho úseku vodovodního potrubí, označený jako úsek č. 1, pouze v odůvodnění rozhodnutí. Jednalo se přitom o poměrně zásadní závěr, že daný úsek není vodovodem pro veřejnou potřebu (nýbrž jedná se o vodovodní přípojku).

[63] Nejvyšší správní soud připomíná, že základními náležitostmi rozhodnutí ve správním řízení jsou dle § 68 odst. 1 správního řádu výroková část, odůvodnění a poučení účastníků. Výroková část rozhodnutí obsahuje autoritativní řešení otázky, která byla předmětem řízení před správním orgánem. Výrok (enunciát) přiznává účastníku správního řízení určité právo, ukládá povinnost, popř. závazně deklaruje, zda tu (v jeho prospěch) určité právo či povinnost je, anebo není. Odůvodnění rozhodnutí obsahuje důvody učiněného výroku (výroků), podklady, na jejichž základě bylo rozhodnuto, úvahy a myšlenkové pochody správního orgánu, jimiž se správní orgán při hodnocení podkladů a výkladu právních předpisů ubíral a podle nichž rozhodl.

[64] Právě samotný výrok rozhodnutí náležitě vyjadřuje, jakým způsobem příslušný správní orgán rozhodl o předmětu řízení. Výrok rozhodnutí musí být přitom jasný, srozumitelný, přesný a určitý, neboť pouze ten je rozdílný od ostatních částí správního aktu závazný a právní moci schopný (rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2012, č. j. 3 Ads 96/2011-118). Z toho důvodu i odvolání může dle § 82 odst. 1 správního řádu směřovat proti celé výrokové části rozhodnutí, jeho jednotlivému výroku anebo vedlejšímu ustanovení jednotlivého výroku, je však nepřípustné výlučně proti odůvodnění rozhodnutí.

[65] Postup městského soudu, který napadené rozhodnutí stěžovatele, jakož i rozhodnutí ministra zemědělství zrušil, a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení a uložil mu, aby výrokem deklaroval, zda celý posuzovaný úsek vodovodního potrubí, včetně toho úseku, který si v odůvodnění označil jako úsek č. 1, má, anebo nemá charakter vodovodu pro veřejnou potřebu (bod 64), je tak správný, neboť řízení před stěžovatelem bylo stíženo vadou spočívající v nevypořádání celého předmětu řízení.

[66] K další přípustné námitce odkazující na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, podle níž je již jediným rozhodujícím kritériem pro posouzení toho, zda se jedná o vodovod či kanalizaci pro veřejnou potřebu, splnění podmínek obsažených v § 1 odst. 3 a 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, zdejší soud uvádí následující.

[67] V rozsudku ze dne 29. 12. 2025, č. j. 3 As 63/2025-29, Nejvyšší správní soud skutečně ve vztahu k hodnocení věcné působnosti zákona o vodovodech a kanalizacích (ZVK) vyslovil, že relevantní jsou pouze pozitivní kritéria vymezená v § 1 odst. 3 ve spojení s negativními podmínkami formulovanými v § 1 odst. 4: „*Na každou kanalizaci, která splňuje tyto podmínky, dopadá regulace stanovená v ZVK. Jinými slovy, každá kanalizace, kterou trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, anebo která produkuje průměrně alespoň 10 m³ odpadní vody denně, popřípadě která provozně souvisí s jinou takovou kanalizací, pokud současně nesplňuje některou ze zákonných výjimek, je pro své kvantitativní vlastnosti bez dalšího považována za kanalizaci sloužící veřejné potřebě ve smyslu § 1 odst. 1 ZVK (...).*“ Tuto interpretaci rozsahu věcné působnosti zákona o vodovodech a kanalizacích podporuje dle NSS i výsledek jednoduchého subjektivně historického výkladu: „*K poslední novelizaci ustanovení § 1 ZVK došlo zákonem č. 275/2013 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2014. Ten nahradil dosavadní výhradně negativní podmínky věcné působnosti ZVK v jeho § 1 odst. 3 – předmětné ustanovení rozdělil na dva samostatné odstavce (3 a 4), které věcnou působnost vymezují negativně i pozitivně, a nově do zákona doplnil ustanovení § 1 odst. 3 písm. b). V důvodové zprávě k dané novele zákonodárce uvedl: „Dosud použité negativní vymezení bylo méně srozumitelné. [...] Doplněním textu se jednoznačně potvrzuje, že zákon považuje každý vodovod nebo kanalizaci, která provozně souvisí s vodovodem nebo kanalizací pro veřejnou potřebu, za vodovod nebo kanalizaci pro veřejnou potřebu, a to bez ohledu na jejich vlastnictví různými osobami. Vodovod i kanalizace pro veřejnou potřebu jsou vždy systémem a vlastnictví jejich částí nemůže nikterak ovlivňovat jejich funkci. Tímto zákonodárce výslovně potvrzuje, že zařízení vyhovující podmínkám podle § 1 odst. 3 písm. a) ZVK, nebo písm. b) ZVK, představují (za splnění negativních kritérií věcné působnosti) vodovod nebo kanalizaci pro veřejnou potřebu ve smyslu § 1 odst. 1 ZVK.“ (pozn. zvýrazněno soudem).*

[68] Uvedené rozhodnutí nicméně není nijak v rozporu s napadeným rozsudkem městského soudu, který vycházel ze znění § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, jenž stanoví, které

vodovody po dni nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích (1. 1. 2002) podléhají tomuto zákonu, resp. jsou vodovody sloužícími veřejné potřebě, s tím, že zákonem je vyžadováno splnění dvou podmínek: 1. vodovod byl „veřejným vodovodem“ dle dosavadních právních předpisů; 2. vodovod splňuje podmínky § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích (bod 62 rozsudku městského soudu). Takový výklad odpovídá i předchozím rozsudkům Nejvyššího správního soudu (viz výše, bod 60). Stěžovatelem citovaný rozsudek č. j. 3 As 63/2025-29 se vztahuje toliko k § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, jenž tvoří

pokračování

jednu ze zákonem vyžadovaných podmínek pro posouzení ve smyslu § 39 odst. 4 téhož zákona.

[69] Na základě shora uvedeného Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, pro který by měl rozsudek městského soudu zrušit. Městský soud se věcí stěžovatele řádně zabýval, přezkoumatelným způsobem, přitom nikterak nevybočil ze zákona ani z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost proto ze shora uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[70] Na závěr zdejší soud nemůže pominout ani lidský rozměr případu, kdy se žalobkyně snaží od roku 2010, tj. nyní již šestnáctým rokem, domoci po správních orgánech určení charakteru vodovodního potrubí vedoucího k její nemovitosti, což má přímé dopady do jejího každodenního života. Jednou ze základních zásad správního řízení je přitom zásada, dle níž je správní orgán povinen zabývat se věcí svědomitě a odpovědně a použít nejvhodnějších prostředků, které vedou ke správnému vyřízení věci, bez zbytečného zatěžování uživatelů veřejné správy. Pokud se hovoří o nejvhodnějších prostředcích k vyřízení věci, mají se tím samozřejmě na mysli prostředky nejvhodnější pro uživatele veřejné správy (účastníka řízení), nikoliv pro správní orgán. Tento princip je obsažen v § 4 odst. 1 a § 8 správního řádu, dle nichž je veřejná správa službou veřejnosti, správní orgány jsou povinny koordinovat své postupy a spolupracovat v zájmu naplnění požadavků dobré správy. Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že uvedená ustanovení odrážejí principy dobré správy, které jsou aplikovatelné jednak v horizontální rovině mezi vykonavateli veřejné správy, jednak ve vertikálním vztahu mezi veřejnou správou a jejími adresáty (rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2008, č. j. 1 As 30/2008-49). Úřady proto nemohou přehlížet reálné, lidské dopady svých rozhodnutí na jednotlivce a jsou povinny o jejich právech a povinnostech rozhodnout v přiměřené době a bez zbytečného odkladu.

[71] O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně má právo na náhradu odměny právní zástupkyně za jeden úkon právní služby, kterým bylo vyjádření ke kasační stížnosti, ve výši 4 620 Kč (§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), k čemuž je dále třeba přičíst režijní paušál ve výši 450 Kč jako náhradu hotových výdajů zástupce. Náhrada nákladů tak celkem činí částku 5 070 Kč. Celkem je tedy stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni částku ve výši 5 070 Kč k rukám její právní zástupkyně do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. června 2026

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu

